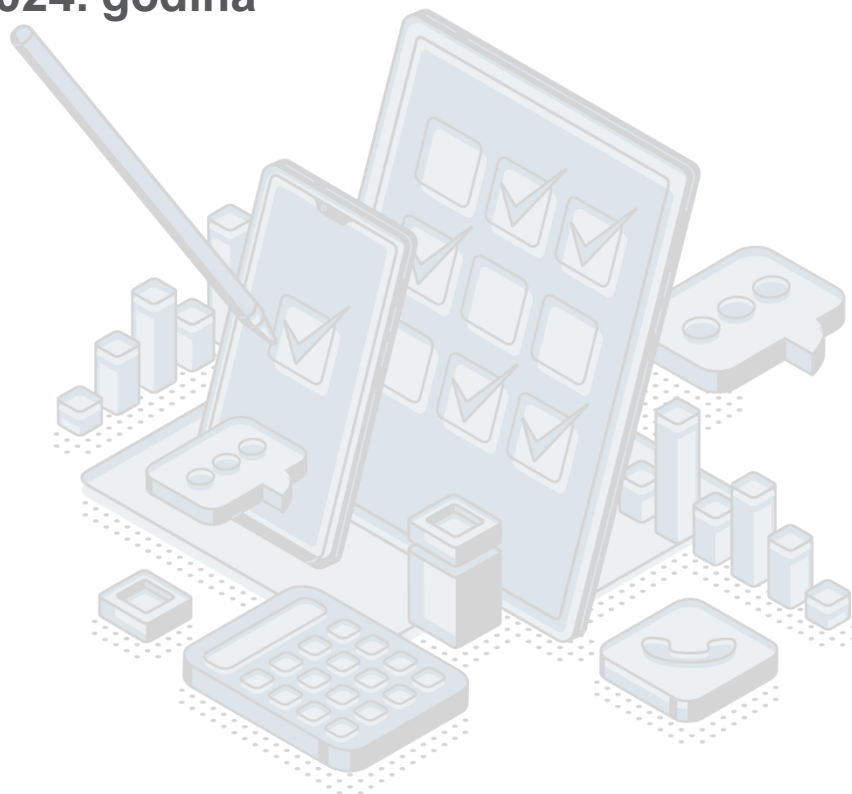

Izveštaj o kvalitetu

Godišnja istraživanja saobraćaja

2024. godina

Odgovorno lice: Jelena POPOVIĆ

Naziv odsjeka: Odsjek poslovnih statistika, statistike stranih filijala i strukturalne biznis statistike

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	3
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	3
1.2 Pravni osnov	3
1.3 Statističke jedinice	3
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	4
1.4.1 Sektori	4
1.4.2 Statistička populacija	4
1.5 Referentna geografska oblast	4
1.6 Koncepti i definicije	4
1.7 Klasifikacije	5
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	5
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	5
1.10 Metodologija	5
1.11 Bazni period	5
1.12 Jedinica mjere	5
1.13 Izvor podataka	5
1.14 Metod prikupljanja podataka	6
2. Relevantnost - Korisnici podataka	6
2.1 Potrebe korisnika	6
2.2 Zadovoljstvo korisnika	6
3. Tačnost i pouzdanost	7
3.1 Tačnost - Opšta ocjena	7
3.2 Uzoračka greška	7
Indikatori uzoračke greške	7
3.3 Neuzoračka greška	7
3.3.1 Greška obuhvata	7
Indikator greške obuhvata	7
3.3.2 Greška mjerenja	7
3.3.3 Greška neodaziva	7
Stopa neodaziva jedinica	7
Stopa neodaziva na temu	7
3.3.4 Greška u obradi podataka	7
Stopa imputacije	7
3.4 Sezonska prilagođavanja	7
3.5 Revizija podataka	7
3.5.1 Politika revizije podataka	7
3.5.2 Praksa revizije podataka	8
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka	8
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	8
4.1 Pravovremenost	8
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	8
Vremenski jaz objave konačnih podataka	8
4.2 Tačnost objave podataka	8
5. Dostupnost i jasnoća	8
5.1 Kalendar objave podataka	8
5.2 Pristup Kalendaru objave podataka	8
5.3 Saopštenja	8
5.4 Publikacije	8
5.5 Online baza podataka	9
5.6 Dostupnost mikro podacima	9
5.7 Popunjenost metadata	9
6. Uporedivost	9
6.1 Prostorna uporedivost	9
6.2 Vremenska uporedivost	9

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj godišnjih istraživanja statistike saobraćaja je prikupljanje, obrada i diseminacija godišnjih podataka o prevezenim putnicima, robi i infrastrukturi po vrstama saobraćaja kao i podataka o obimu i strukturi poštanskih i telekomunikacionih usluga i infrastrukturi u poštanskom i telekomunikacionom saobraćaju. Pored toga cilj je i prikupljanje obrada i diseminacija podataka o saobraćajnim nezgodama, povrijeđenim i poginulim osobama u nezgodama i podataka o registrovanim drumskim motornim i priključnim

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koji su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je potpisala više memoranduma o saradnji sa imaočima administrativnih podataka.

EU regulative kojima se definiše ova oblast statistike:

1. *Regulation (EU) 2018/643 of the European Parliament and of the Council on rail transport statistics (recast)*
2. *Directive 2009/42/EC of the European Parliament and of the Council of 6 May 2009 on statistical returns in respect of carriage of goods and passengers by sea (recast)*
3. *Regulation (EU) No 70/2012 of the European Parliament and of the Council of 18 January 2012 on statistical returns in respect of the carriage of goods by road (recast)*
4. *Regulation (EC) No 437/2003 of the European Parliament and of the Council of 27 February 2003 on statistical returns in respect of the carriage of passengers, freight and mail by air*
Council Decision (EC) 93/704 on the creation of a Community database on road accidents

1.3 Statističke jedinice

Izvor podataka za:

(I) željeznički saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);

(II) drumski putnički saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika u drumskom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);

(III) istraživanje teretnog drumskog saobraćaja teretna vozila za prevoz robe korisne nosivosti 3500 kg i veće, kao i tegljači. Izvor podataka su pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici vozila koji se nalaze u uzorku. Okvir za izbor uzorka je evidencija registrovanih vozila koja se dobija od Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore;

(IV) lokalni drumski saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika u lokalnom drumskom (gradskom) saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);

(V) prometa na aerodromima su izvještajne jedinice koje obavljaju uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 52);

(VI) vazdušni saobraćaj su izvještajne jedinice koje obavljaju djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 51);

(VII) izvještaj o dolasku i odlasku brodova, izvještajne jedinice su Lučke kapetanije i Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama;

(VIII) pretovar su izvještajne jedinice kojima je djelatnost manipulacija teretom (utovar u brodove i istovar iz njih) pretežna djelatnost (sektor H, oblast 52);

(IX) poštanski i telekomunikacioni saobraćaj je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost;

(X) broj saobraćajnih nezgoda na putevima u Crnoj Gori je Uprava policije Crne Gore, a za broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore;

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Sektor H oblasti: 49, 50, 51, 52, 53. Sektor J oblast 61.

1.4.2 Statistička populacija

Za sva istraživanja saobraćaja osim teretnog drumskog saobraćaja jedinice posmatranja su preduzeća. Za istraživanje teretnog drumskog saobraćaja jedinice posmatranja su pored preduzeća i fizička lica koji su vlasnici/korisnici teretnih drumskih vozila nosivosti 3 500 kg ili veće i tegljača.

1.5 Referentna geografska oblast

Teritorija države Crne Gore

1.6 Koncepti i definicije

Pod prevozom putnika u saobraćaju podrazumijeva se kretanje putnika od mjesta polaska do odredišta. Putnik je svako lice koje je nabavilo kartu ili odgovarajuću ispravu i ušlo u prevozno sredstvo s ciljem da se preveze do mjesta opredjeljenja. Putnički kilometar označava prevoz jednog putnika na rastojanju od 1 km. Pod prevezenom robom podrazumijevaju se sve pošiljke tereta (robe) koji je prevezen na osnovu ugovora o prevozu. Količina prevezene robe izražava se u bruto težini, što znači da težina robe obuhvata i težinu ambalaže ili opreme (kontejneri). Tonski kilometar označava prevoz jedne tone robe na rastojanju od 1 km. Pretovarene tone tereta se odnose na ukupnu količinu tereta koja prođe kroz prekrcajni poslovni subjekt, gdje se isti teret, bez obzira na broj manipulacija koji je njime izvršen, iskazuje samo jednom. Izmanipulisane tone (tona-operacija) su jedinice radnog učinka koje izražavaju zbir operacija evidentiranih prema načinu na koji su izvršene (iskrcaj, ukrcaj, direktan prekrcaj premještaj). Pismanosna pošiljka je vrsta komunikacije u pisanom obliku odštampana na papiru ili drugom odgovarajućem nosiocu podataka, koji je potrebno poslati i dostaviti na adresu koju je naveo pošiljalac na samoj pismanosnoj pošiljci ili njenom omotu. Paket je poštanska pošiljka koja sadrži robu i predmete. Tiskovina je štampana publikacija koju izdaje izdavač svakodnevno, povremeno ili u određenom razdoblju (novine i časopisi). Fiksna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji i da koriste javno dostupne telefonske usluge na fiksnoj lokaciji. Mobilna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj mobilnoj mreži i koriste usluge mobilne telefonije. Saobraćajna nezgoda je događaj koji se dogodio na putu ili je započeo na putu, u kojem je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo ili je preminulo u roku od 30 dana od posljedica te saobraćajne nezgode ili je nastala materijalna šteta. Registrovana drumska motorna i priključna vozila su sva ona vozila koja su registrovana kod Ministarstva unutrašnjih poslova, osim vozila oružanih snaga. Prvi put registrovana vozila obuhvataju: nova i uvezena vozila, tj. vozila koja se prvi put registruju u Crnoj Gori. Drumski prevoz je svako kretanje robe i/ili putnika u drumskom prevoznom sredstvu po drumskoj mreži. Unutrašnji drumski prevoz je drumski prevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) koja se nalaze u istoj zemlji u kojoj je vozilo registrovano. Međunarodni drumski prevoz je drumski prevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) koja se nalaze u dvije različite zemlje; ovakav prevoz može podrazumijevati tranzit kroz jednu ili više zemalja. Prevoz u insotranstvu podrazumijeva međunarodni prevoz robe koji obavljaju domaći prevoznici. Zemlja utovara i istovara je strana zemlja. Prevoz uz nadoknadu ili javni prevoz je onaj prevoz robe koji se obavlja uz naknadu u ime trećih osoba. Prevoz za sopstvene potrebe jeste prevoz koji se ne

obavlja uz naknadu. Teretno drumsko motorno prevozno sredstvo je drumsko motorno prevozno sredstvo namijenjeno za prevoz robe (kamion) ili bilo koja kombinacija drumskih vozila namijenjenih za prevoz robe (tj. kamion s prikolicom, prikolicama ili drumski tegljač s poluprikolicom). Drumski tegljač je drumsko motorno vozilo koje je isključivo ili prevashodno namijenjeno za vuču drugih drumskih vozila bez motora.

1.7 Klasifikacije

- ✚ Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Evropskoj uniji - NACE Rev. 2
- ✚ NST 2007 – klasifikacija vrste robe za statistiku prevoza

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Godišnje

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Godišnje

1.10 Metodologija

Metodologija je dostupna na sajtu Uprave za statistiku:

http://www.monstat.org/userfiles/file/saobracaj/2016/Metodologija%20-%20Statistika%20saobracaja_CG.pdf

1.11 Bazni period

Prethodna godina

1.12 Jedinica mjere

Prevezeni putnici, putnički kilometri, roba u tonama i tonske milje, broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila, broj prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila, broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila prema godini proizvodnje, broj saobraćajnih nezgoda i nastradala lica u drumskom saobraćaju, pretovarene tone, izmanipulisane tone, inventarsko stanje sredstava za pretovar. Poštanska mreža i prevozna sredstva. Poštanske usluge: pisma, paketi, tiskovine. Statistika o pretplatnicima telekomunikacione mreže. Telekomunikacione usluge: potrošeni minuti fiksne telefonije, potrošeni minuti mobilne telefonije. Dužina željezničkih pruga, željezničke stanice i druga službena mjesta, dužina putne mreže, inventarsko stanje prevoznih sredstava u drumskom putničkom, drumskom lokalnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju. Aerodromske površine i sredstva za rad na aerodromima.

1.13 Izvor podataka

Za prikupljanje podataka u ovom istraživanju primjenjuje se izvještajni metod. Izvor podataka za:

(I) željeznički saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);

(II) drumski putnički saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika u drumskom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);

(III) istraživanje teretnog drumskog saobraćaja teretna vozila za prevoz robe korisne nosivosti 3500 kg i veće, kao i tegljači. Izvor podataka su pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici vozila. Izvor podataka za teretna drumska vozila je Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore.

(IV) lokalni drumski saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika u lokalnom drumskom (gradskom) saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);

(V) prometa na aerodromima su izvještajne jedinice koje obavljaju uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 52);

(VI) vazdušni saobraćaj su izvještajne jedinice koje obavljaju djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 51);

(VII) izvještaj o dolasku i odlasku brodova, izvještajne jedinice su Lučke kapetanije i Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama;

(VIII) pretovar su izvještajne jedinice kojima je djelatnost manipulacija teretom (utovar u brodove i istovar iz njih) pretežna djelatnost (sektor H, oblast 52);

(IX) poštanski i telekomunikacioni saobraćaj je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost;

(X) broj saobraćajnih nezgoda na putevima u Crnoj Gori je Uprava policije Crne Gore, a za broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore.

1.14 Metod prikupljanja podataka

Podaci saobraćaja prikupljaju se redovnim kvartalnim i godišnjim istraživanjima, za prikupljanje podataka primjenjuje se izvještajni metod (upitnici se dostavljaju mail-om ili poštom), osim za istraživanje o teretnom drumskom saobraćaju za koje se koristi metod ankete.

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- ✚ Eurostat;
- ✚ Svjetska banka;
- ✚ UN organizacije;
- ✚ Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- ✚ Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- ✚ Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- ✚ Centralna banka;
- ✚ Nevladine organizacije;
- ✚ Studenti;
- ✚ Istraživači;
- ✚ Mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sprovela istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link: [Izveštaj o zadovoljstvu korisnika](#)

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Nije relevantno.

3.2 Uzoračka greška

Nije relevantno.

Indikatori uzoračke greške

Nije relevantno.

3.3 Neuzoračka greška

Nije relevantno

3.3.1 Greška obuhvata

Nije relevantno.

Indikator greške obuhvata

Nije relevantno.

3.3.2 Greška mjerenja

Nije relevantno.

3.3.3 Greška neodaziva

Nije relevantno.

Stopa neodaziva jedinica

Nije relevantno.

Stopa neodaziva na temu

Nije relevantno.

3.3.4 Greška u obradi podataka

Nije relevantno

Stopa imputacije

Nije relevantno.

3.4 Sezonska prilagođavanja

Nije relevantno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu: [Politika revizije](#)

3.5.2 Praksa revizije podataka

Predmet redovne revizije su preliminarni podaci

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije relevantno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Podaci se publikuju prema kalendaru publikovanja statističkih podataka (5 mjeseci nakon završenog referentnog perioda).

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Preliminarni podaci se objavljuju prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka (4 mjeseca nakon završetka referentnog perioda).

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Konačni podaci se objavljuju 5 mjeseci nakon završetka referentnog perioda u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

4.2 Tačnost objave podataka

Rokovi prema kalendaru publikovanja.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12, 47/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup Kalendaru objave podataka

Kalendar objavljivanja statističkih podataka dostupan je na sljedećem linku: [Kalendar objavljivanja](#)

5.3 Saopštenja

Godišnji podaci dostupni u redovnoj publikaciji u dijelu Publikacije: [Godišnja statistika saobraćaja, skladištenja veza](#)

5.4 Publikacije

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sljedećem linku: [Publikacije](#)

5.5 Online baza podataka

Podaci su dostupni na sajtu link: [Baza podataka](#)

5.6 Dostupnost mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenost metadate

Nije dostupno.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Nije relevantno.

6.2 Vremenska uporedivost

Podaci dostupni od 2010. u dijelu [Podaci](#).